

WŁADYSŁAW BRONIEWSKI

MOJ POGRZEB

Mnie ta ziemia od innych droższa,
ani chcę, ani umiem stąd odejść,
tutaj Wisła, wiatrami Mazowsza
przesunęła mi dzieciństwo i młodość.

W moim oknie pole i topole
i ja wiem, że to właśnie — Polska.
Stąd i radość, i chmura na czoło,
tutaj słowa me zbroję jak wojska.

A te słowa zrozumie ziemia,
choćby miały krwią się wysączyć:
przecież nawet mury więzienia
obrastają poezją jak pnączem.

Tutaj do mnie najcichszym listkiem
ufnie mówią topole i wierzby,
moje serce tu wie o wszystkim,
chyba tutaj umrę — bo gdzieżby?

Więc gdy umrę, dobrze mnie otul,
ziemio czarna, znajoma, dobra,
szeregami żałobnych topól
niechaj idzie za mną krajobraz
i niech w srebrnym liści popłochu
długo szumią nadwiślańskie drzewa
o tym wszystkim, com czuł i kochał,
o tym wszystkim, czegom nie wyśpiewał.

GAZETA BIAŁOSTOCKA

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO PZPR

WIADOMOŚCI

Dzisiaj obradują konferencje PZPR w Elku i Wys.-Mazowieckiem

W kwietniu obradować będzie w Białymstoku Wojewódzka Sprawozdawczo-Wyborcza Konferencja PZPR. Dzielą nas od niej niecałe dwa miesiące. W tym czasie dobiegną końca konferencje powiatowe. Dzisiaj odbywają się one w Elku i Wysokiem - Mazowieckiem, gdzie delegaci wybrani przez podstawowe organizacje dokonują oceny dwuletniego dorobku powiatowych instancji i organizacji partyjnych.

24 bm. odbędą się konferencje powiatowe w Białymstoku, Dąbrowie, Łomży i Suwałkach, a 3 marca br. konferencja miejska w Białymstoku i powiatowa w Bielsku-Podlaskim. (L)

Rozpoczynają się konferencje sprawozdawczo-wyborcze ZMS

Dnia 18 bm. o godz. 16 odbędzie się w Łomży, pierwsza w województwie białostockim, powiatowa konferencja sprawozdawczo-wyborcza ZMS. Wezmą w niej udział sekretarze KP ZMS z całego województwa.

Na łomżyńskiej konferencji młodzież omawiać będzie sprawy szkolne i sprawy związane z pracą wśród młodej inteligencji. Konferencja odbędzie się w sali Komitetu Powiatowego PZPR. (as)

Dalszy wzrost oszczędności w PKO

WARSZAWA (PAP) 16. 2. W lutym br. utrzymuje się nadal wysokie tempo przyrostu wkładów ludności na książeczkach oszczędnościowych. W styczniu br. przyrost był jednym z najwyższych w dotychczasowej działalności PKO. Wzrosły one o 817 mln zł — do 18,5 mld zł. W ciągu ub. roku oszczędności zgromadzone przez ludność na książeczkach wzrosły o 2,1 mld zł. Jeszcze na koniec 1955 r. stan wkładów oszczędnościowych w PKO wynosił tylko 1,3 mld zł.

Wystawa XX-lecia PPR przedłużona do 20 bm.

Wystawa poświęcona 20-letniemu powstaniu Polskiej Partii Robotniczej, mieszcząca się w sali łącznikowej Związków Zawodowych w Białymstoku, nadal cieszy się niesłabnącym powodzeniem. Do 16 bm. wystawę zwiedziło około 22 tys. osób. Właśnie ze względu na dużą frekwencję, wystawa przedłużona została do dnia 20 lutego br. Czynna jest ona codziennie w godz. 10—18. (w-2)

Obchody 44 rocznicy Armii Radzieckiej

WARSZAWA (PAP) 16. 2. Z okazji przypadającej 23 bm. 44 rocznicy powstania Armii Radzieckiej, w całym kraju, we wszystkich jednostkach wojskowych odbędą się uroczyste obchody.

Obchody zainauguruje 22 bm. uroczysty koncert w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie zorganizowany staraniem Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego i Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej. Referat o 44 rocznicy Armii Radzieckiej wygłosi przedstawiciel Wojska Polskiego.

W dniu rocznicy — 23 bm. lud stolicy złoży hołd poległym bohaterom, którzy oddali swe życie w walce o wyzwolenie naszego kraju.

W dniach 22 i 23 bm. w miastach wojewódzkich zorganizowane będą uroczyste akademie.

Blisko 300 km liczy polski odcinek rurociągu naftowego

WARSZAWA (PAP) 16. 2.

Zima nie sprzyja budownictwu rurociągu naftowego. Brygady robocze wyruszają na trasy tylko wtedy, gdy można np. izolować rury przed ich ułożeniem w ziemi — a to wymaga dni suchych bez żadnych opadów. Zmiana aury nie pozwoliła w styczniu na pełne rozwinięcie frontu robót. Mimo jednak tych przeszkód i ciężkich warunków pracy na obu odcinkach trasy — na wschód i zachód od Płocka ułożono kilkanaście kilometrów rur. Łącznie z odcinkami dotychczas wykonanymi polski rurociąg naftowy liczy już blisko 288 km, z tego ok. 220 km rur znajduje się w ziemi.

Centrala Produktów Naftowych, która jest inwestorem rurociągu, ocenia pozytywnie przebieg dotychczasowych prac.

(Dalsze wiadomości na str. 2)

Białystok

Nr 41 (3270)

Nakład 80575

17-18. II. 1962 r.

Cena: 70 groszy

Dzisiaj na 8 stronach jest dość ciekawych rzeczy do czytania.

Na stronie 3 Michał Gnатовski pisze o Zygmuncie Kościńskim — bohaterskim działaczu PPR. Na tej samej stronie zabiera głos przewodniczący Prezydium WRN — inż. Jerzy Popko, mówiąc o niedawnej naradzie warszawskiej.

Na stronie 4 — ciekawa korespondencja z Paryża i artykuł Z. Koszytyły o przykotowar'ach do Powstania Styczniowego. Jest w numerze „szperacz”, jest Omiljanowicz, jest wywiad Zarembiny. Na str. 8 krzyżówka, o którą upominali się Czytelnicy.

Publiczna Francji z oburzeniem odniosła się do potępiania metod policyjnych, która zaplanowała uczestników wieloletniej manifestacji antykomunistycznej w Paryżu w ubiegłym roku 8 lutego br., która przyniosła w rezultacie śmierć 8 osób oraz około 300 rannych. Nawet oficjalny francuski serwis fotograficzny nadchodzący obecnie z Paryża potwierdza, że metody policyjne i sanitarne w stosunku do manifestantów występujących przeciw terrorystycznej działalności fałszywej OAS.

ZDJĘCIE: ranni na Placu Bastylli w Paryżu. CAF

Miałam być zamordowana we wtorek...” tymi słowami rozpoczęła konferencję prasową młoda Mireille Glayman porwana 31 stycznia br. przez bojówkę OAS w Algierze. Adwokat Glayman jest obrońcą powstańców algierskich. Z więzienia OAS udało się jej zbiec pomocy strażnika OAS, który miał już dość bandyckich roboty pod rozkazami generała Salana. Porwana młodej adwokatki paryskiej wywarło olbrzymie wrażenie w kołach prasy francuskiej. Piszemy o tym na str. 4.

ZDJĘCIE: pani Mireille Glayman odpowiada na pytania dziennikarzy podczas konferencji prasowej w Paryżu. CAF

Zima to dla augustowskich wozaków okres wytężonej pracy. Większość wywózki drewna z Puszczy Augustowskiej odbywa się właśnie zimą po śniegu. Nawet w mroź wozakom jest ciepło i humor jak widać na zdjęciu, dopisuje.

Drzewo już załadowane. Droga przez puszcę jest piękna. Fot. — Z. Zaremba

La tydzień w MACAZYNIE

W SMOLNIKACH DZIŚ

- relacja S. Swierada ze spotkania mieszkańców wsi Smolniki z projektantem przyszłego osiedla
- BRON I IDEE
- artykuł Z. Koszytyły o działalności białostockich rewolucjonistów przed Powstaniem Styczniowym
- DWA LATA W BIAŁYMSTOKU
- ciekawy felieton „Szperacz”
- GALAZKA JEDLINY
- kolejny odcinek opowieści A. OMILJANOWICZA
- KOMU DWÓJA?
- rozważania K. Siemiatyckiej o szkolnym półroczu.

GABINET osobowości

Cóż się działo naszym pocciwym przed-
kom, jeśli i dziś niektórzy zastanawiają się
nad tym, co też może się przytrafić, jeśli np.
przejdzie im drogę kotek lub zając. Albo tacy
myśliwi, wietrzyści niemal na każdym kroku
jakis zły rzutkiej dobry, „omen nomen”? Ale
do rzeczy...

ŻŁOWRÓŻEBNA KOMETA

Człowiek przodkowie drżeli, gdy na niebie
pojawiła się kometa. Przepowiadano, że ona ma
przekazywać nieurodzaj, mór, a zwłaszcza wojnę.
Również bano się meteorów spadających na
ziemię. Kto zobaczył „spadającą gwiazdę” są-
dził, że zwiastuje mu rychłą śmierć. Nie wspo-
minamy już o zaćmieniach słońca, które wy-
woływały zawsze panikę i popłoch. O przepo-
wiedniach astrologicznych pisałismy już ob-
szernie w „G. O.”.

JAKA ŚLEDZONA — TAKA ZIMA

Przepowiadano nie tylko ze znaków niebie-
skich. Często zachowanie się zwierząt trakto-
wano jako przepowiednie przyszłości. Kukuli-
ka na przykład wykrywać miała ile lat pozostanie
komuś do wesela. Sroka wróżyła gość w do-
mu. Wycie psa lub hukanie puszki zapo-
wiadało czyjaś śmierć. Z wyglądu śledziony
zabitego w jesieni wietrzyka wnioskowano, jaka
będzie zima. Podobną przepowiednię odczyty-
wano z kości piersiowej gęsi.

ILE ZDZIEBEŁ, TYLE KORCÓW

Rozpowiadano, że wróżby oparte na
rzuceniu przedmiotów i wnioskowaniu z ich
położenia po upadku. Tak na przykład rzucenie
kółka słony do poważy i uradował czy też
długowieczność przepowiadano z ilości ździe-
beł, które się przyczepiły w szparach suti-
ku. Często również palono różne przedmioty
i wrócono zależnie od szybkości i sposobu
palenia.

SITKO WYKRZYWA ŻŁOZIEJA

Dawniej nie było tak wytłumaczonych de-
tali jak dzisiaj. Dlatego też w celu wykrycia
złodziei posługiwano się bądź sitkiem, bądź
też figurkami odalanymi w wosku lub ołowiu.
Tak wróżono o sika? Brano po prostu sitko
i obracano dookoła. Przy kim się zatrzymało,
ten bez żadnej wątpliwości był złodziejem.
Bardziej już „skomplikowany” był drugi spo-
sób. Odlewano na wodzie figurki z wosku, oło-
wu lub cyny, i obserwowano podobieństwo
wytworzonych (przypadkowo zupełnie) form.

WAZ PRZYNOŚI SZCZĘŚCIE

Jak już wspomnieliśmy wiele wróż opiera-
no na zachowaniu się zwierząt. Ciekawe jest
na przykład, że powszechnie uważano, iż na-
pokany wąż zwiastuje szczęście. Na Litwie
hodowano nawet domowe węże opiekujące-
się podobnie, szczególnie przynosiła również sala-
mandra, której nie wolno było zabijać.

40 DNI NIEZAPŁACONYCH

Pozostała nam tylko feralna trzaskal-
tylko! Bo musimy pamiętać, że dawniej zna-
cznie więcej było liczb feralnych i nieferal-
nych. Szczególnymi względami cieszyły się trzy
liczby: trójka, dziewiątka i, oczywiście, trzy-
naszka. Dwie pierwsze powszechnie używane
były przez znachorów i wróżbiów. W okresie
roku 40 dni (zaczęto je w kalendarzach)
uważano za niebezpieczne. Stare rękopiś-
mne uklady cyfr i figur geometrycznych, od
których zależała skuteczność czarów. Znaczo-
ka na przykład swe praktyki powtarzała dzie-
więćdziesiąt (stad przysłówie „piecie trzy po
trzy”). (5)

Czy poznajecie

Z pewnością nie. Na na-
szym zajęciu widzieli-
bowiem nie kogo innego
tylko sławę... Ginę Lollo-
brigide w wieku 7 młodo-
ści. Nie można powiedzieć
zbyt zapowiadała się wtedy
na piękną kobietę, która z
ekranu pobije serca setek
tysięcy mężczyzn. Oto przy-
kład, że z nienajbardziej
złych maluchów wyrastała
wcale, wcale sympatycy
dorosłi ludzie.

NA ZDJĘCIU DOLNYM:
Gina dzisiaj.

ROZMOWY

NA KONCERCIE:
— Pan melomn...
— Nie! Jakże! Jestem...
— NA HERBACIE:
— Grupa pan na forte-
pianie?
— Nie. Kartę się ślizgała.

Witold Lendzion

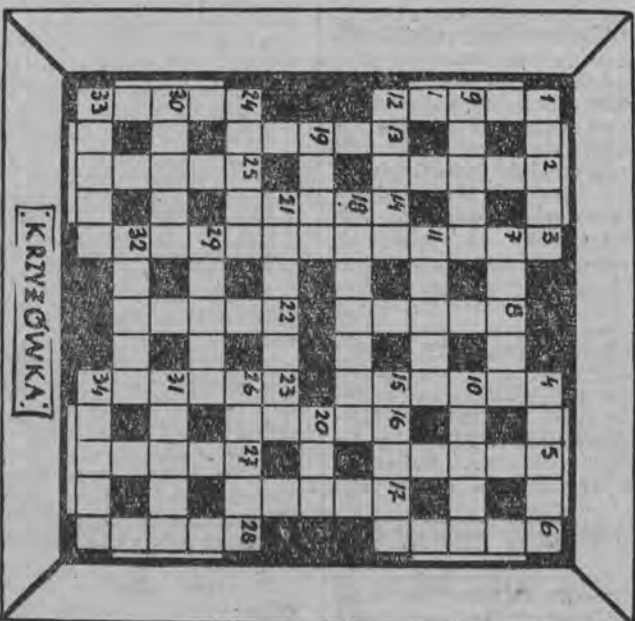
F i a s z k i

Gościność

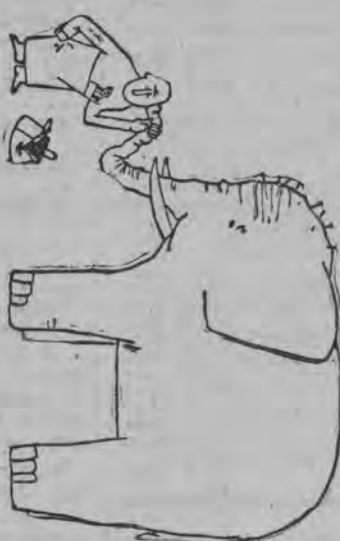
Bardzo gościnni są u nas ludzie —
wychodzą naprzeciw nadziei.

Pozorny paradoks

Ten pozorny paradoks odkryłem niechcący,
że jednak największe „chody” mają pełzające.

ROZMAITOŚCI

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. Wzła pale. 4.
Rumak porców. 7. Gra w klesze-
ni. 9. Już nie deka, a jeszcze nie
bal. 10. Klusak. 11. Ogromny o-
platek. 12. Tatarskie jasso. 15.
Miejsce rolowań francusko-
głoskich. 18. Imię Pruski-
ko. 19. Urodzinowe ciasto. 20. Z
toporem. 21. Robotnik sztucl. 24.
Plemiona muryzkie Afryki.
26. Wisła. 28. Komput bez końca.
30. Izraelska komuna. 31. Pogo-
da marowa. 32. Imię chłopca.
33. Wazny urząd organizmu. 34.
Indyjanin.

PIKOWO: 1. Wąż i telewizja.
2. Imię chłopca. 3. Odbudowa.
4. Nie pięćto. 5. Smaczne krzy-
bki. 6. Zgromadzenie religijne.
8. Korpus. 13. Mała rata. 14. A-
krat (wspak). 16. Lista. 17. Da-
wny mieszkaniec Ameryki pld.
18. Podstawa w Azji (w piśmow.
angielskiej). 23. Zmarły. 24.
Swinia na eksport. 25. Rekruta-
cja. 27. Okres. 28. Pachnący li-
kiec.
Horwacja należy nadyśnić w
terminie jednorocznym. Nagrody:
5 książek.

Uwaga! Autorem nagro-
dzonej krzyżówki noworocz-
nej jest p. Leszek Barzdech-
owski z Wasilkowa, który pod-
pisał się pseudonimem „Hal-
les”. Honorarium przekazu-
jemy pocztą.

Nieodwołanego Gerarda
Philippe'a ujrzymy niedługo
na ekranach w filmie
„Grzech” według Dostojew-
skiego.
NA ZDJĘCIU: Gerard Phi-
lippe i Jeanne Moreau w fil-
mie „Niebezpieczne związ-
ki”.

Taneczność towarzyskiego w ścisłym
tego słowa znaczeniu świat stał
rozłożyć nie miał. Kiedy więc po
raz pierwszy przy dźwiękach
muzyki międzyzina podał rękę
kobiety, kiedy tamtenem dołą-
dził do niej, kiedy dowodził, że
zaraz po wojnach krzyżowych,
w średniowieczu
Pierwsze tańce salonowe, były
bardzo powolne, poważne. Tan-
ceze trzymali się za ręce i w-
razie długich łancuch. W każdym
razie niektóre tańce już w XIV
w. i XV w. budziły silny pro-
test Kościoła.

POCALUNKI
— ZAPROSZENIEM DO TANCA
Poculunek był z tańcem ściśle
związany. Stawili w średnio-
wieczu „zaproszenie do tańca”
Owczesny „savoir vivre” stwie-
dza: „Byłoby nieprzyzwoicie za-
prosić do tańca i nie poculo-
wać”.

PODRĘCZNIK
CHOREOGRAFICZNY
NAPISAŁ... KANONIK
W r. 1889 wydany został w
Francji podręcznik choreogra-
ficzny z ilustracjami. Autorem
jego był to-letni kanonik fran-
cuski Jean Tabouret, który ogło-
sił go pod pseudonimem Thibault
Arbessau.

Podręcznik napisany był w
formie dialogu, autor zapewnia,
że „daleki niemu wszystkie oso-
by mogą łatwo nauczyć się i
praktykować ćwiczenia tanecz-
ne”. Głównymi tancerzami, wynte-
mionymi przez podręcznik, a za-
tem podówczas najpopularniejsi-
szymi, są: pavana, bassadance,
branles, courantes.

PAVANA I... POLONEZ
Jednym z najwcześniejszych i
najpopularniejszych tańców sa-
lonowych była pavana. Należała
do tańców dworskich, a w
kościełnych. Należała tego tańca

Alina Janowska — jedna z najpopularniejszych polskich
aktorek... znany ją z występów w Teatrze „Buffo”. Ka-
barecie „Szpak”. Studenckim Teatrze Satyrycznym. Pa-
mętamy ją z kilku polskich filmów — „Czajki Złoty”,
„Powrót”, „Samson”.

CAF — fot. Mariusz

Wielu z nich pochodził od pa-
wian, gdyż tańce rekonio miały
miał, dowód jego ręki, inni wy-
wódzą ją od mista Paryży.
Nasz polonez, który kształto-
wał się w XVI w., jest niewąt-
pliwie prawna forma pawanu, a
niec i tymczasem, przewoże-
niem towarzyskiego, rozrywko-
wego przesuwanie się par.

RENEZANSOWY NIETAKT
W saloniach renezanowskich pa-
nował ścisły ceremonializm, nie by-
ło żadnych swobod, towarzys-
kich. Mężczyźni np. tańczyli w
piaszczu, kobiety w przy szna-
dnie. Złoty pisanca uważano
byłoby za niewłaściwy nieakt to-
warzyski. Ponieważ, sunie ko-
biety z trenami były również bar-
dzo ciekawe, ale dziwnego, że
długo nie wyodrębniły się...

TANIEC SALONOWY
A TANIEC LUDOWY
Czy tańce salonowy jest wy-
stępującym tańcem ludowym?
Podręcznik „Wyższe towarzys-
kie”

NARODOWY WIELAD

DO ŚWIATOWEJ
CHOREOGRAFII

Różne narody kolejno dleży-
ły prymat w tanowaniu nowych
tańców salonowych. Do 1800 r.
pierwsze szczytę, grali wiości
i hiszpańskie, następnie, gwiazda
tańca, francuskie i tancerze
tancerze, a następnie, w sa-
lonach, miały tańce niemieckie i
słowiańskie. Wiek XX rozpoczął
tęzę amerykańskie — muryzkie.